

Total No. of Printed Pages—12

3 SEM TDC GEGR (CBCS) GE 3 (A/B)

2 0 2 5

(Nov/Dec)

GEOGRAPHY

(Generic Elective)

Paper : GE-3

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

Paper : GE-3(A)

(Climate Change : Vulnerability and Adaptation)

1. নির্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : $1 \times 10 = 10$

Answer the following as directed :

(a) NAPCC ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The full form of NAPCC is _____.

(Fill in the blank)

(2)

- (b) NAPCC কোন চনত আৰম্ভ কৰা হৈছিল?
NAPCC was launched in which year?
(i) 2006 (ii) 2011
(iii) 2008 (iv) 2010

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

- (c) অ'জন গেছ বায়ুমণ্ডলৰ _____ স্তৰত সৰ্বাধিক পোৱা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

Ozone gas is found in the _____ layer of the atmosphere.

(Fill in the blank)

- (d) বায়ু প্ৰদূষণ আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তন হ্রাস কৰিবলৈ কোনখন ভাৰতীয় চহৰে 'স্বচ্ছ বায়ু পৰিকল্পনা' কাৰ্য্যকৰণ কৰিছে?
Which Indian city has implemented a 'clean air plan' to reduce air pollution and climate change?

- (i) দিল্লী
Delhi
(ii) মুম্বাই
Mumbai
(iii) কলকাতা
Kolkata
(iv) বাংগালুৰু
Bengaluru

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(3)

- (e) সৌৰশক্তি হৈছে শক্তিৰ নবীকৰণযোগ্য উৎস।
(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)
Solar energy is a renewable source of energy.

(Write True or False)

- (f) বহনক্ষম উন্নয়নৰ মুঠ লক্ষ্যৰ সংখ্যা হৈছে _____।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The total number of goals under sustainable development is _____.

(Fill in the blank)

- (g) তলত দিয়া কোনবিধ গেছ কৃষিকাৰ্যৰ পৰা নিৰ্গত হোৱা প্ৰাথমিক সেউজগৃহ গেছ?
Which one of the following gases is the primary greenhouse gas emitted from agricultural practices?

- (i) কাৰ্বন ডাইঅক্সাইড
Carbon dioxide
(ii) মিথেন
Methane
(iii) নাইট্ৰাছ অক্সাইড
Nitrous oxide
(iv) অ'জন
Ozone

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

(Choose the correct answer)

(4)

- (h) 'ৰাষ্ট্ৰীয় মিছন ফৰ গ্ৰীণ ইণ্ডিয়া'ৰ লক্ষ্য হৈছে বনাঞ্চলৰ আৱৰণ 23% ব পৰা 33% লৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰা।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

The National Mission for Green India' aims at expanding forest cover from 23% to 33%.

(Write True or False)

- (i) সাগৰ, অৰণ্য, মাটি আৰু জলাশয় হ'ল প্ৰাকৃতিক কাৰ্বন ছিঙ্ক।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Ocean, forest, soil and wetlands are natural carbon sinks.

(Write True or False)

- (j) পৃথিৱীৰ উপবিভাগৰ গড় তাপমাত্ৰা ধীৰে ধীৰে বৃদ্ধি হোৱা পৰিঘটনাটোক _____ বুলি জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

The gradual rise in the earth's average surface temperature is known as _____.

(Fill in the blank)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 120 শব্দৰ ভিতৰত) : $5 \times 2 = 10$

Write short notes on any two of the following (within 120 words each) :

- (a) শক্তিৰ অ-নবীকৰণযোগ্য উৎস

Non-renewable sources of energy

26P/234

(Continued)

(5)

- (b) বহনক্ষম উন্নয়ন
Sustainable development

- (c) মণ্ট্ৰিয়েল প্ৰট'কল
Montreal Protocol

- (d) তাপপ্ৰবাহ
Heat wave

3. সেউজগৃহ গেছ বুলিলে কি বুজা? জলবায়ু পৰিৱৰ্তনত সেউজগৃহ গেছে কেনেদৰে অবিহণা যোগায়, সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।
 $2+10=12$

What do you mean by greenhouse gas?
Explain how greenhouse gases contribute to climate change.

নাইবা / Or

- জলবায়ু পৰিৱৰ্তন বুলিলে কি বুজা? পৰিৱেশৰ ওপৰত সেউজগৃহ গেছৰ প্ৰভাৱ ব্যাখ্যা কৰা।
 $2+10=12$

What do you mean by climate change?
Explain the impact of greenhouse gases on the environment.

4. কাৰ্বন ফুটপ্ৰিন্টৰ সংজ্ঞা দিয়া। ব্যক্তিগত কাৰ্যই কেনেকৈ কাৰ্বন ফুটপ্ৰিন্ট হ্ৰাস কৰিব পাৰে?
 $2+10=12$

Define carbon footprint. How can an individual's action reduce carbon footprint?

26P/234

(Turn Over)

(6)

নাইবা / Or

জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পেনেল (IPCC) বুলিলে কি বুজা? IPCCৰ মূল ক্ষেত্ৰসমূহৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা। পেৰিছ চুক্তি পূৰণৰ ক্ষেত্ৰত IPCCৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে এটি বিৱৰণ দিয়া।

2+2+8=12

What is Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)? Mention the key areas of IPCC. Give an account on the role of IPCC in meeting the Paris Agreement.

5. গোলকীয় প্ৰেক্ষাপটত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ কাৰণে হোৱা অৰ্থনৈতিক সুভেদ্যতাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12
- Discuss the economic vulnerability caused by climate change in global context.

নাইবা / Or

ভাৰতবৰ্ষৰ বিশেষ উল্লেখৰে জলবায়ু প্ৰতিৰোধী কৃষিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the climate resilient agricultural practices with special reference to India.

6. জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ভৌতিক বিপন্নতা হ্রাস কৰিবলৈ অভিযোজন আৰু প্ৰশমনৰ কৌশলসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 12
- Explain the adaptation and mitigation strategies to reduce physical vulnerability to climate change.

(7)

নাইবা / Or

জৈৱ বৈচিত্ৰৰ ওপৰত জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা। 12

Explain the impact of climate change on biodiversity.

7. জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ওপৰত স্থানীয় প্ৰতিষ্ঠানসমূহৰ ৰাষ্ট্ৰীয় কাৰ্য পৰিকল্পনাৰ এটি বিৱৰণ দিয়া। 12

Give an account of the National Action Plan of local institutions on climate change.

নাইবা / Or

দক্ষিণ এছিয়াৰ দেশসমূহৰ জলবায়ুৰ পৰিৱৰ্তনৰ বিপন্নতা আৰু পৰিৱৰ্তিত জলবায়ুৰ সৈতে খাপ খোৱা পদক্ষেপসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 12

Discuss the South Asian countries' vulnerability to climate change and the initiatives to adopt to a changing climate.

(8)

Paper : GE-3(B)

(Rural Development)

1. নিৰ্দেশানুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) _____য়ে কৈছিল “ভাৰতীয় লোক দেশৰ সাত লাখ পঞ্চাচ হেজাৰ গাঁৱত বাস কৰে”।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

_____ said “India lives in her seven and a half lakhs villages”.

(Fill in the blank)

- (b) গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত গান্ধীয়ান দৃষ্টিভঙ্গীক ‘আদৰ্শবাদী’ বুলি ক’ব পাৰি।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

Gandhian approach to rural development may be said to be ‘idealist’.

(Write True or False)

- (c) গ্ৰাম্য ভাৰতৰ জনসংখ্যা বিশ্বৰ মুঠ জনসংখ্যাৰ 12%.

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

The population of rural India is about 12% of the world population.

(Write True or False)

26P/234

(Continued)

(9)

- (d) ‘অপাৰেচন ফ্লাড’ তেল/গান্ধীৰ সমবায়ৰ সৈতে জড়িত।
(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

‘Operation Flood’ is related to oil/milk cooperatives.

(Choose the correct answer)

- (e) FAO ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of FAO.

- (f) পানী-পঞ্চায়তসমূহ সমবায় কৃষি সমাজ/সমবায় বিপণন সমাজৰ উদাহৰণ।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

Pani-Panchayats are examples of cooperative farming society/cooperative marketing society.

(Choose the correct answer)

- (g) ভাৰত নিৰ্মাণ কাৰ্যসূচীয়ে গ্ৰাম্য আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা)

The Bharat Nirman Programme focuses on rural infrastructure development.

(Write True or False)

- (h) একত্ৰিত গ্ৰাম্য উন্নয়ন আঁচনিৰে ঋণ প্ৰদান/গ্ৰাম্য ক্ৰীড়াৰ সুবিধা প্ৰদান কৰাত গুৰুত্ব দিয়ে।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাচি উলিওৱা)

The Integrated Rural Development Programme focuses on providing loans/ rural sport facilities.

(Choose the correct answer)

26P/234

(Turn Over)

(10)

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা
(প্রতিটো 150 শব্দৰ ভিতৰত) : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on any four of the following
(within 150 words each) :

- (a) NABARD
(b) আয়ুস্মান ভাৰত যোজনা
Ayushman Bharat Yojana
(c) খৰাং-প্ৰৰণ অঞ্চল উন্নয়ন কাৰ্যসূচী
Drought-prone Area Development
Programme
(d) সমবায়
Cooperatives
(e) মধ্যাহ্ন ভোজনৰ আঁচনি
Mid-day Meal Scheme

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

Answer the following questions :

3. গ্ৰাম্য উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা? গ্ৰাম্য উন্নয়নৰ প্ৰয়োজন আৰু
গুৰুত্বৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা। $2+6+6=14$

What do you mean by rural development?
Highlight the needs and importance of rural
development.

26P/234

(Continued)

(11)

নাইবা / Or

কৃষি আৰু মিশ্ৰ খণ্ড বুলিলে কি বুজা? গ্ৰাম্য উন্নয়নত কৃষি আৰু
মিশ্ৰ খণ্ডৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। $4+10=14$

What do you mean by agriculture and
allied sectors? Discuss their role in rural
development.

4. অকৃষি বা 'নন-ফাৰ্ম' কাৰ্যকলাপ কি? ভাৰতৰ গ্ৰাম্য অৰ্থনীতিত
অকৃষি কাৰ্যকলাপৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা। $4+10=14$

What are non-farm activities? Explain the
significance of non-farm activities in the
rural economy of India.

নাইবা / Or

গ্ৰাম্য উন্নয়নত সুসংহত লক্ষ্য দৃষ্টিভংগীৰ এটি বিৱৰণ দিয়া। 14
Give an account of the target group approach
to rural development.

5. গ্ৰাম্য পথ সংযোগ বহনক্ষম দৰিদ্ৰতা হ্রাস নিশ্চিত কৰা এটা মূল
উপাদান। ব্যাখ্যা কৰা। 14

Rural road connectivity is a key component
in ensuring sustainable poverty reduction.
Explain.

নাইবা / Or

প্ৰধানমন্ত্ৰী গ্ৰাম চড়ক যোজনা কি? ইয়াৰ প্ৰধান উপাদানসমূহ
বৰ্ণনা কৰা। $2+12=14$

What do you mean by the Pradhan Mantri
Gram Sadak Yojana? Describe its major
components.

26P/234

(Turn Over)

6. স্বৰ্ণজয়ন্তী গ্ৰাম স্বৰোজ্জগাৰ যোজনা কি? ইয়াৰ উদ্দেশ্য আৰু মূল বৈশিষ্ট্যসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 2+4+8=14

What is the Swarnajayanti Gram Swarozgar Yojana? Discuss its objectives and main features.

নাইবা / Or

- মাইক্ৰ'ক্ৰেডিট কি? গ্ৰাম্য উন্নয়নত ইয়াৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 3+11=14

What is microcredit? Discuss its role in rural development.
